

Veelzijdig topmusicus uit Groningen bleef aan zijn ontwikkeling werken

Roelof Stalknecht wist velen te boeien

■ GRONINGEN - Bijna vijftig jaar heeft Roelof Stalknecht piano gespeeld, zeer velen geboeid en grote namen in de wereld van de lichte muziek begeleid. Hij was een veelzijdig topmusicus, een meesterlijk improvisator, een geweldig solist, een inspirerend begeleider en een markant, beminnelijk mens over wie tal van verhalen gaan. „Een echte Groninger,” noemden ze hem, omdat hij beantwoordde aan het traditionele beeld van bescheidenheid. Hij was terughoudend, introvert bijna, weloverwogen en bedachtzaam in zijn woordkeus en vooral wars van opgeklapt gedoe. Als muzikant is hij zijn hele leven aan zijn ontwikkeling blijven werken, nooit tevreden, altijd bezig. Dinsdag is hij gestorven, 68 jaar oud.

„Ik ben niet iemand die zomaar ergens naar toe stapt. Ik moet de situatie een beetje kennen, anders word ik zenuwachtig en heb ik iets van: ik moet me thuis voelen, anders gaat het ten koste van de prestatie,” zei Stalknecht tien jaar geleden, toen zijn veertigjarig jubileum werd gevierd door de TROS met een radio-uitzending en optredens van Greetje Kauffeld, Seth Gaaikema, mr. Henk Huizinga, bugel-solist Klaas Wit en de violist Benny Behr, zijn ontdekker.

Hommage

Enkele jaren later deed Radio-Noord het met een hommage-programma in De Coendersborg stevig over. Toen trad ook zijn zus Janny Stalknecht weer eens op. De gemeente Groningen eerde hem in maart 1994 met de aanbidding van een portret dat geschilderd werd door Paul Boswijk.

Als kind van een jaar of drie zag Roelof kans met één vinger uit de piano een liedje te halen dat hij op een draaiorgel had gehoord. Hij kon nog niet lezen of schrijven, toen hij op les kwam bij Cor Batenburg. Later werd George Kerstholt zijn leraar. Hij had een ‘super-absoluut gehoor’, zoals Benny Behr het uitdrukte.

Roelof Stalknecht was een jaar of veertien, vijftien, toen hij zich bij een bandje aansloot.

▲ De op 68-jarige leeftijd overleden Roelof Stalknecht.

Foto: Bert Jippes

Eind november 1940 won hij op een amateuravond in De Harmonie een eerste prijs als... imitator-pianist. Hij deed bij die gelegenheid bekende zangers als Trenet en Chevalier na en begeleidde zichzelf op de piano.

In die tijd speelde hij vaak met een schoolorkestje op feesten in de stad en in de provincie. Benny Behr haalde hem op zijn negentiende definitief in de muziek. Veertig jaar later constateerde hij van zichzelf: „Ik ben als diep middelbare man thans bezig met een revival. Vijftien jaar geleden klonk het niet zo goed als nu.

Ik probeer bij te blijven, niet te verzanden, al houd ik me niet bezig met elektronische toestanden.” Popmuziek kwam voor hem uit

een andere wereld.

De hoogtepunten waren talrijk in de carrière van Roelof Stalknecht. De Edison die hij in 1960 in ontvangst mocht nemen voor twee langspeelplaten was een daarvan. Hij was voorpagina-nieuws in die dagen, want het was de eerste keer dat de Edisons werden uitgereikt. Het gaf hem een push, maar hij was er niet ondersteboven van.

Ongelijk

Hij timmerde aan de weg en bewees het ongelijk van degenen die dachten dat hij niet zonder de Martinatoren kon. Zeker drie jaar verdween hij uit Groningen. De tournee met het Miller Sextet en de jaren dat hij in Duitsland

werkte voor de Amerikanen beschouwde Roelof als een toptijd. Op radio Neurenberg verzorgde hij elke dag een kwartier piano-spel.

Hij kon intensief luisteren, maar speelde nooit iets exact na, al liet hij zich beïnvloeden door de stijl van Art Tatum en Oscar Peterson. Voor kenners was Stalknecht op zijn best als hij ballads speelde. Langzame nummers pasten in zijn harmonische manier van denken.

Synthese

En steeds bleef Roelof Stalknecht op zoek. Misschien was het daarom geen toeval dat hij als begeleider en componist met Seth Gaaikema in het theatercircuit belandde. „Het was interessant om een synthese te zoeken tussen een cabarettekst en de muziek,” zei hij over deze periode die hij in 1969 afsloot, omdat hij zich uiteindelijk toch geen echte cabaretpianist voelde.

Stalknecht was gek op mooie evergreens: Gershwin, Jerome Kern, Cole Porter, Loewe en Berlin, maar hij hield ook van Zuid Amerikaanse muziek, „mits de harmonie klopt en de melodie logisch in elkaar zit. Soms zijn tien minuten goed voor een hele avond.”

In 1965 werd hij tijdelijk uitgeschakeld door een auto-ongeluk. Hij verkeerde heel lang in onzekerheid en vreesde een arm te moeten missen en nooit meer te kunnen spelen. Met doorzettingsvermogen redde hij het, het geluk was met hem.

Misschien had hij schathemeltje rijk kunnen worden. Dat zat niet in hem. Hij heeft nooit getracht zijn toppen hoger te leggen dan hij kon reiken, was geen streber. Tegen zijn ziekte heeft hij heel lang gevochten, zijn wereld hield niet op bij de muziek. Hij had op zijn eigen manier lol in het leven en was voor zijn genoegen bezig met Frans. Franse zenders volgde hij op de radio en hij keek naar TV5, het grote woordenboek bij de hand.

De telefoon noemde hij zijn werkgever. Stil is het nooit echt geworden, totdat het uiteindelijk niet meer ging.